SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 392/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [redacted], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 687/2014 z 31. marca 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [redacted], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2015 doručená sťažnosť [redacted] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na priaznivé životné

prostredie podľa čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 687/2014 z 31. marca 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 19. marca 2014 podal Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) návrh na *„uloženie povinnosti odporcovi požiadať Ministerstvo životného prostredia SR... o posúdenie vplyvov výrubu stromov na území európskeho významu Devínska Kobyla na integritu chráneného biotopu, nakoľko odporca na tomto území realizoval rozsiahlu ťažbu chráneného lesa“*. Okresný súd (bližšie neoznačeným uznesením) konanie zastavil a vec postúpil Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie *„pre odňatie možnosti konať, a to z dôvodu, že účastníci konania teda navrhovateľ aj odporca sú dva rovnocenné súkromnoprávne subjekty a právomoc súdu je založená priamo právom EÚ“*. Krajský súd uznesenie okresného súdu potvrdil na základe toho, že:

„1. súdy nemajú právomoc, neexistuje hmotnoprávny predpis zakladajúci právomoc súdov, čo je neodstrániteľný nedostatok podmienky konať,

2. ide o vec patriacu do správneho práva, pretože posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa vykonáva podľa predpisov správneho práva,

3. nevznikajú tu súkromnoprávne vzťahy.“

Podľa názoru sťažovateľa *„takýto záver je nesprávny, právomoc súdu v oblasti ochrany životného prostredia v rozsahu podľa Smernice založilo priamo právo EÚ a takisto podporila ho rozhodovacia prax ESD“*. Sťažovateľ namieta, že krajský súd mu v danom prípade *„odňal bez právneho základu právo na to, aby vec bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom a danú vec postúpil na orgán, ktorý na meritum veci nie je príslušný rozhodovať. Pre dané podmienky porušovať ako súd má ako aj právomoc, tak aj vecnú príslušnosť vo veci rozhodnúť, preto zastavením došlo k značnému porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru... KS BA*

na argumentáciu neodpovedal a nezodpovedal a nezdôvodnil skutočnosti tvrdené v odvolaní, čím v rozpore s § 157 ods. 2 OSP porušil aj procesnú povinnosť podložiť rozhodnutie zrozumiteľnými úvahami a popísať, čím sa riadil pri hodnotení argumentov a dôkazov odporcov, ako ich argumenty právne posúdil, aby vyvážil svoju ústavou danú autoritu rozhodovať o právach iného, a to presvedčivo a logicky.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 9 Co 687/2014 z 31. marca 2015 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 44 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 9 Co 687/2014 z 31. marca 2015.

Pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ k sťažnosti nepredložil splnomocnenie na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátom, ktoré predstavuje všeobecnú náležitosť návrhu vyplývajúcu z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Túto požiadavku potvrdzuje aj ustálená prax ústavného súdu, podľa ktorej „sa povinnosť právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom vzťahuje aj na advokátov“ (uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 311/05 z 9. novembra 2005 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 107/2005); k podobným záverom dospel ústavný súd aj vo svojich ďalších rozhodnutiach (napr. III. ÚS 37/02, III. ÚS 14/01, III. ÚS 102/01, I. ÚS 93/02, I. ÚS 125/03, II. ÚS 284/2010). Sťažovateľ k sťažnosti nepredložil ani kópiu napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorá je osobitnou náležitosťou sťažnosti vyplývajúcou z § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok

zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010). Ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelým patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Okrem toho, že predložená sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, ktoré ústavnému súdu neumožňujú preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ním, je aj neprípustná. Ako totiž vyplýva z odôvodnenia sťažnosti, sťažovateľ *„vo veci... podal dňa 04. 06. 2015 i dovolanie“*, čím vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Sťažovateľovi je uvedená judikatúra známa, pretože z rovnakého dôvodu ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 148/2015-13 z 10. marca 2015 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde jeho skôr podanú sťažnosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažovateľom predloženú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj neprípustnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015